

Bildande av Skärklackens naturreservat i Gagnefs kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 2, som naturreservat. Reservatets slutliga gränser utmärks i fält.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet (se föreskrifter).

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Skärklacken
Kommun	Gagnef
Län	Dalarna
NVR id	2045796
Lägesbeskrivning	Naturreservatet ligger strax öster om väg 66 ca 5 km sydost om Björbo i Floda socken
Naturgeografisk region	Kuperad sydlig boreal region
Huvudsaklig karaktär	Äldre gran-, tall- och barrblandskog
Förvaltare	Länsstyrelsen i Dalarnas län
Fastigheter	Tallriset 7:17 Forsgärdet 4:22
Rättigheter	Det finns inga servitut eller samfälligheter som belastar fastigheterna inom naturreservatet.
Lantmäteriärende	W11596*
Areal	Total areal: 24,3 ha Landareal: 24,3 ha Produktiv skogsmark: 20,2 ha

* Notera att den gräns som redovisas som inmätt inte stämmer. Gränsen ska dras som en rak linje mellan punkt 13094 och 2894 i enlighet med beslutskartan bilaga 2.

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar, som delvis är brandpräglade, och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och bevarandet av naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom att skogsmark, myr och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt.

Föreskrifter

För att säkerställa syftet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter skall gälla. Föreskrifterna gäller utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning.

A Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägaren och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämna eller på något sätt skada mark eller vatten,
2. avverka skog och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle, med följande undantag:
 - Befintliga sikt- och skjutgator får underhållsröjas.
 - Rójning av enstaka grenar och sly för att kunna se rågångsmarkeringar är tillåtet.
3. gödsla, återföra aska i gödslingssyfte eller använda bekämpningsmedel,
4. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, mast eller annan anläggning,
 - Vid jaktpass får enklare konstruktion av naturmaterial uppföras.
5. plantera in växter, djur, eller andra organismer,
6. framföra motordrivet fordon i terrängen på barmark, med följande undantag:
 - Uttransport av älg, björn, hjort eller vildsvin får ske med fordon som inte ger skador på mark eller vegetation.
 - För tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärende. Insatsen ska omgående anmälas till Länsstyrelsen Dalarna.
7. utfodra djur, lägga ut åtel eller vidta andra åtgärder för att locka/samla djur till vissa platser, med följande undantag:
 - Urtagen älgränta, eller motsvarande från annat vilt, får lämnas kvar.
 - Utfodring av småfåglar är tillåtet.

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

8. sprida kalk.

B Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om markägare och annan sakägars skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet:

1. utmärkning av reservatet samt uppsättning av informationstavlor,
2. undersökningar för uppföljning av skötselplanen och reservatets syfte.

C Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. skada växande eller döda – stående eller omkullfallna – träd, stubbar och buskar, med följande undantag:
 - Insamling av löst liggande, mindre, torra grenar och kvistar i syfte att göra upp eld.
2. framföra motordrivet fordon i terrängen på barmark.

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

3. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur (tex insekter).

Ordningsföreskrifterna (C-föreskrifterna) ska gälla omedelbart även om de överklagas.

Generella undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de insatser som behövs för reservatets vård och skötsel, samt uppföljning av bevarandemål och åtgärder, och som framgår av föreskrifterna under B. Vidare ska föreskrifterna heller inte utgöra hinder för normalt underhåll av vägen i den västra utkanten av naturreservatet som syns på beslutskartan, bilaga 2. Med normalt underhåll av väg avses åtgärder som syftar till att bibehålla befintlig körbar grusväg.

Föreskrifterna gäller ej tjänsteman från länsstyrelsen i samband med tillsynsuppdrag.

Förtydliganden av föreskrifter

I *punkterna A1; A3; A5; A6; C1 och C3* förbjuds sådana aktiviteter som kan störa den naturliga utvecklingen hos vegetationstyper och naturskogens växter och djur.

I *punkt A2* förbjuds alla former av avverkningar och skogsskötselåtgärder, vilket är en förutsättning för att områdets värden ska bibehållas. Denna föreskrift innebär att bestämmelserna i skogsvårdslagen och Skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektsskador på skog i anslutning till naturreservatet som en följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

Undantag för att underhålla befintliga skjut- och siktgator medges då dessa inte påverkar naturtyper på ett påtagligt negativt sätt.

Vid rågångar mellan fastigheter som märks upp på diskret sätt tillåts mindre siktröjning för att markeringar ska kunna ses. Detta motiveras av att den intrångsersatta markägaren ska kunna se och upprätthålla gränserna för sitt innehav, om så önskas.

I *punkt A4* förbjuds nyanläggning av alla slags anläggningar. Detta inkluderar jakttorn och jaktpass av permanent typ med väggar, tak eller dylikt. Enkla tillfälliga konstruktioner vid jaktpass av "naturmateriel" dvs. av standardtyp med slänor/gränris eller mobila tak/vindskydd som endast används under själva jakten får dock skapas. Jaktpass inklusive eventuella skjutvinklar får markeras diskret, exempelvis med märkt småfågelholk i naturmateriel.

I *punkt A5* förbjuds inplantering av växter och djur. Inplantering av växter och djur i reservatet kan störa den naturliga utvecklingen av de vegetationstyper och det växt- och djurliv som reservatet syftar till att främja.

I *punkt A6* och *C2* regleras terrängkörning. Terrängkörning regleras i huvudsak i terrängkörningslagen, men förtydligas i denna föreskrift. Föreskriften syftar till att minimera skador på mark och vegetation. Angående undantaget från föreskriften som handlar om uttransport av vilt ska begreppet "skador" inte i tolkas lika strikt som "märken". Eventuella spår måste dock alltid kunna växa igen under en vegetationssäsong. Detta innebär att det är ytterst sällan som terrängkörning på barmark i våtmarksmiljöerna är möjlig. Avvägningen bedöms tillgodose jaktintresset, friluftslivets intressen och behovet av skydd för mark och vegetation.

I *punkt A7* förbjuds utfodring och åtling av vilt. Utfodring och åtling av vilt medför att djur koncentreras till området kring utfodrings- och åtlingsplatsen. Lokalt skadas vegetationen genom tramp, foderspill och en viss gödsling av marken. Det är dock tillåtet att lämna kvar den urtagna älgräntan efter skjutna älg liksom att mata småfåglar.

I *punkt B1* medges uppmärkning av reservatet, uppsättande av informationstavlor och iordningsställande/underhåll av anläggningar för friluftslivet. Information om reservatet samt anläggningar för friluftslivet bedöms idag ofta som högst angeläget för att tillmötesgå det rörliga friluftslivet.

I *punkt B2* medges undersökningar för uppföljning. Forskning och uppföljning ingår som en naturlig del i naturreservat.

I *punkt C1* förbjuds förorsakande av skada på levande och döda träd, buskar och stubbar. Skogens träd är grunden för reservatets värde och får inte skadas. För att tillgodose upplevelsevärdena i området tillåts dock insamling av löst liggande mindre torra grenar och kvistar, för att möjligheten att kunna göra upp eld ska finnas även utan medtagen ved. Matsvamp och bär får plockas i reservatet.

I *punkt C3* förbjuds att utan Länsstyrelsen tillstånd gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar, samt att samla in djur. Förekomsten av ett flertal värdefulla, ofta rödlistade, organismer motiverar skydd mot sådan plockning och insamling som kan inverka negativt på berörda populationer.

Dispens

Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 7§ miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade föreskrifter.

Beskrivning av området -skäl för beslut

Prioriterade bevarandevärden

Huvuddelen av området har den naturliga skogens artsammansättning och ekologiska funktion. Området är variationsrikt både vad gäller trädens trädslagsblandning, åldersfördelning och dimensioner. Det finns död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Sammantaget ger detta goda förutsättningar för stor artrikedom både bland växter och djur. Skyddet av skogen i Skärklackens naturreservat är därför ett led i bevarandet av biologisk mångfald.

Markanvändning

I området är den pågående markanvändningen skogsbruk, och ovanstående naturvärden kan komma att förvinna om skogsbruksåtgärder genomförs.

Planeringsbakgrund

Området omnämns inte i kommunens översiktsplan (Översiktsplan Gagnef antagen 1998-09-23 laga kraft 1998-10-21)

Det finns inga beslutade områdesbestämmelser eller detaljplaner i området.

Området har tidigare inventerats av Skogsstyrelsen och utpekats som nyckelbiotop.

Motivering

Ett mark- eller vattenområde får av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa, eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat. Se 7 kap. 4 § miljöbalken.

I ett beslut om att bilda naturreservat ska skälen för beslutet anges (se 7 kap 5 § i miljöbalken). I beslutet ska också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet.

Om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, får länsstyrelsen eller kommunen meddela beslut om detta.

Länsstyrelsen eller kommunen får, om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till sådana att tåla intrång inom området.

Föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett område som skyddas enligt detta kapitel och om ordningen i övrigt inom området får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet. Se 7 kap. 30 § i miljöbalken.

Länsstyrelsen gör följande bedömning:

Det föreslagna området har mycket höga naturvärden. Skogen och myren utgörs av en äldre gran- tall- och blandskog med variation både vad gäller trädens trädslagsblandning, åldersfördelning och dimensioner. Det finns död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Sammantaget ger detta goda förutsättningar för stor artrikedom både bland växter och djur. Områdets naturvärden är sådana att de kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov tillgodoses bäst genom bildande av naturreservat. Beslutet följer de riktlinjer som gäller för Länsstyrelsens prioritering av områdesskydd.

För att skydda och sköta områdets natur- och friluftsvärden bedömer Länsstyrelsen att de i detta beslut aktuella föreskrifterna och skötselplan, behövs för att naturreservatet ska uppnå sitt syfte. För de gällande föreskrifterna finns ett antal undantag som främst syftar tillgodose allmänna intressen som sjukvårdstransporter, jakt och friluftsliv. Länsstyrelsen bedömer att dessa undantag inte kommer påverka områdets naturvärden i en sådan omfattning att syftet med naturreservatet åsidosätts.

Naturskyddsföreningen i Gagnef har framfört att de anser att all jakt före den 1 oktober bör förbjudas samt att jakt på fågel inte ska tillåtas. Länsstyrelsen bedömer, utifrån naturreservatets läge som relativt långt från tätort, att friluftsliv i området troligtvis inte kommer öka nämnvärt. Inskränkningar i jakt för att främja friluftslivet är därför inte motiverat. Vad gäller frågan om fågeljakt konstaterar Länsstyrelsen att syftet med området är att värna biologisk mångfald samt skydda värdefulla naturtyper, någon närmare undersökning av fågelfaunan har inte genomförts. Länsstyrelsen bedömer att det idag inte föreligger skäl att införa föreskrifter som reglerar fågeljakt i området. Om en negativ utveckling på grund av jakt uppkommer på fågelfaunan, kan det finnas skäl att överväga ändringar av föreskrifterna. Naturskyddsföreningen i Gagnef anser även att det ska råda eldningsförbud i reservaten om det inte finns iordningställd eldstad. Länsstyrelsen bedömer att det inte finns motiv införa förbud mot eldning.

Dalarnas ornitologiska Förening, DOF, har inkommit med en skrivelse med en rad synpunkter på reservatet. DOF anser bland annat att fågeljakt inte ska tillåtas i skogsreservat. DOF anser även att förbud mot att använda slagfällor behöver införas samt föreskriften kring matning av fåglar behöver förtydligas. Länsstyrelsen konstaterar att syftet med området är att värna biologisk mångfald samt skydda värdefulla naturtyper, någon närmare undersökning av fågelfaunan har inte genomförts. Länsstyrelsen bedömer att det inte idag föreligger skäl att införa föreskrifter som reglerar fågeljakt i området. Om en negativ utveckling på grund av jakt uppkommer på fågelfaunan, kan det finnas skäl att överväga ändringar av föreskrifterna. Länsstyrelsen bedömer att det inte heller föreligger motiv att införa fällfångsförbud i området. Vad gäller bifångster för fällor hänvisas till gällande regelverk för jaktfällor. Vidare anser Länsstyrelsen inte heller att störningsrisken på växt- och djurliv eller friluftsliv är så stor att det är motiverat att införa tillståndsplikt för tävlingar och arrangemang eller ytterligare inskränka terrängkörningen. Upplysningsvis förordar Länsstyrelsen generellt att alla större tävlingar eller arrangemang bör anmälas för samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken. Vad gäller matning av fåglar förtydligas föreskriften med tydligt undantag

för detta i anslutning till föreskriften. Länsstyrelsen anser inte att de föreligger skäl att införa samrådsplikt för matning av småfåglar utan bedömer att matning kan ske under förutsättning att markägaren ger sitt medgivande.

Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Ett permanent skydd av Skärklacken medför ett bidrag till uppfyllande av miljö kvalitetsmålen Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv samt Myllrande våtmarker.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken. Området är inte utpekade eller omnämnt i den kommunala översiktsplanen vilket innebär att beslutet inte strider mot översiktsplanen.

Länsstyrelsen bedömer att de inskränkningar som sker i allmänhetens rätt att färdas och vistas i området är av sådan ringa omfattning att någon konsekvensutredning enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning inte behövs.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att bevara biologisk mångfald, skydda, vårda, återställa och nyskapa värdefulla naturmiljöer, tillgodose behov av områden för friluftsliv samt återställa och nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter anser Länsstyrelsen Dalarna att Skärklacken ska avsättas som naturreservat.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Länsstyrelsen fastställer härmed skötselplanen, enligt bilaga 3, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd till miljöbalken.

Naturvårdsförvaltare skall vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Upplysningar

Markägare inom reservatet är juridiskt ansvarig för sin mark, vilket innebär ett ansvarsförhållande i fall av spontant uppkommen skogsbrand.

Ärendets handläggning

Skogsstyrelsen uppmärksammade områdets höga naturvärden under år 2010. Området inventerades och utpekades som en nyckelbiotop den 19 oktober 2010.

Länsstyrelsen kontaktades och på grund av områdets relativt stora storlek beslöts att Länsstyrelsen ska bilda ett naturreservat. Inledningsvis undersöktes möjlighet att ersätta markägare i samband med omarrondering. Detta alternativ uteslöts då Lantmäteriet den 8 juli 2011 meddelade att området inte inkluderas i omarrondering. Värdering och förhandling inleddes och pågick under år 2011, 2012 och 2013. Naturvårdsverket godkände förhandlad intrångsersättning den 12 november 2013.

Remiss med förslag till beslut har den 15 november 2016 skickats till berörda mark- och sakägare, myndigheter och intresseföreningar.

Skogsstyrelsen har den 9 december 2016 meddelat att de inte har några synpunkter på förslag till beslut om naturreservat.

Naturskyddsföreningen i Gagnef har i ett yttrande den 9 december 2016 meddelat att de är mycket positiva till bildande av naturreservatet men att de har några få förslag till ändringar i regelverket för naturreservatet. I de kommunalt beslutade naturreservaten i Gagnefs kommun är all jakt förbjuden före den 1 oktober med motivet att ge allmänheten tillgång till skogsmark för bär- och svamplockning där man inte stör eller störs av jakt. Utöver detta är all fågeljakt förbjuden med motivering att fågeljakt är nöjesjakt samt att hönsfågel har vikande stammar. Naturskyddsföreningen i Gagnef anser även att det ska råda eldningsförbud i reservaten om det inte finns iordningställd eldstad. Om besökare eldar finns alltid en risk för skogsbrand, vilket totalt förändrar dagens biologiska och sociala värden. Risk finns dessutom att bränslet till elden tas på olämpligt sätt.

Dalarnas ornitologiska förening, DOF, har i ett yttrande den 15 december 2016 meddelat att de ser det som mycket positivt att området skyddas som naturreservat men även framfört synpunkter på föreskrifterna. DOF anser att fågeljakt inte ska tillåtas i skogsreservat. Utöver detta anser DOF att förbud mot att använda slagfälla för mård behöver finnas på grund av bifångst, att reservatet borde ha en föreskrift om tillståndsplikt för tävlingar och arrangemang, att terrängkörning på snö behöver förbjudas samt att matning av småfåglar ska tillåtas efter samråd.

Gagnefs kommun har i ett yttrande den 15 december 2016 meddelat att de inte har något att erinra mot beslutet.

Sveriges Geologiska Undersökningar, SGU, har den 16 december 2016 meddelat att de inte har något att erinra mot beslutet.

Kungörelse

Beslutet kungörs på det sätt som gäller för författningar i allmänhet. Beslutet delges sakägarna enligt sändlista med delgivningskvitto.

Överklagan

Beslutet kan överklagas till Regeringen, Miljö- och energidepartementet, se bilaga 4.

Detta beslut har fattats av landshövding Ylva Thörn. I den slutliga handläggningen deltog även jurist Sarah Bauer, antikvarie Olle Lind, planhandläggare Jessica Persson, miljöhandläggare Håkan Danielsson, funktionssamordnare Naturskyddsfunktionen Jemt Anna Eriksson och naturvårdshandläggare Hannah Brandin, den sistnämnda föredragande.

Ylva Thörn

Hannah Brandin

Bilagor:

Bilaga 1	Översiktskarta
Bilaga 2	Beslutskarta
Bilaga 3	Skötselplan
Bilaga 4	Överklagningsformulär (markägare och sakägare)

Sändlista: (markägare och sakägare med delgivningskvitto)

Hans-Erik Bertilsson, Forsgårdsgattu 27, 785 44 Dala-Floda

Anette Bertilsson, Forsgårdsgattu 27, 785 44 Dala-Floda

Floda Södra viltvårdsområde, Per Hermansson, Vattbergsvägen 5, 793 41 Insjön

Grangärde älgskötselområde, Samuel Ståhl, Gävlevägen 25, 815 36 Tierp

Floda-Björbo fiskevårdsförening, Micke Bergman, Björbovägen 108,
785 45 Björbo

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Riksantikvarieämbetet, registrator@raa.se

Gagnefs kommun, registrator@gagnef.se

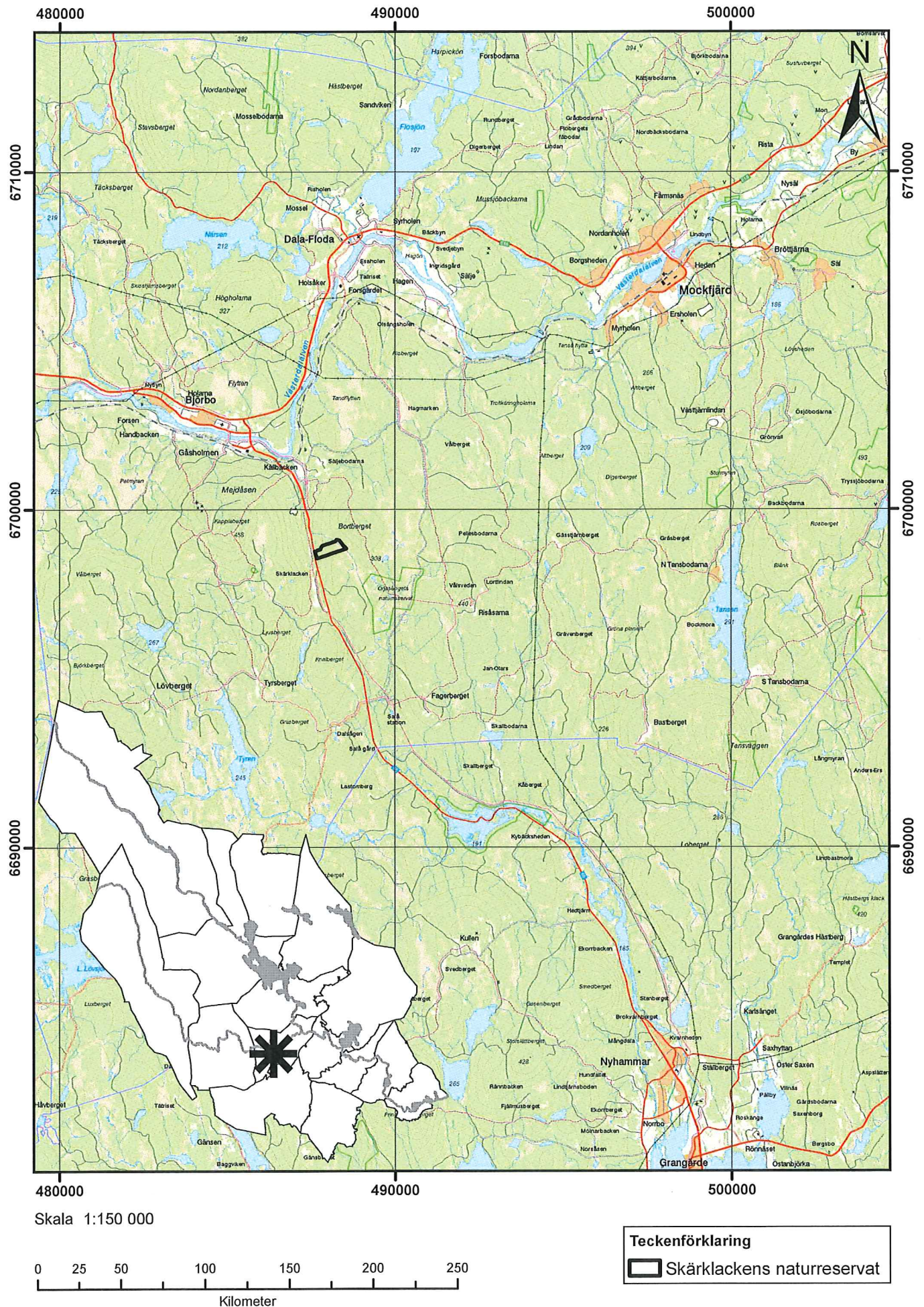
Sveriges Geologiska Undersökning, sgu@sgu.se

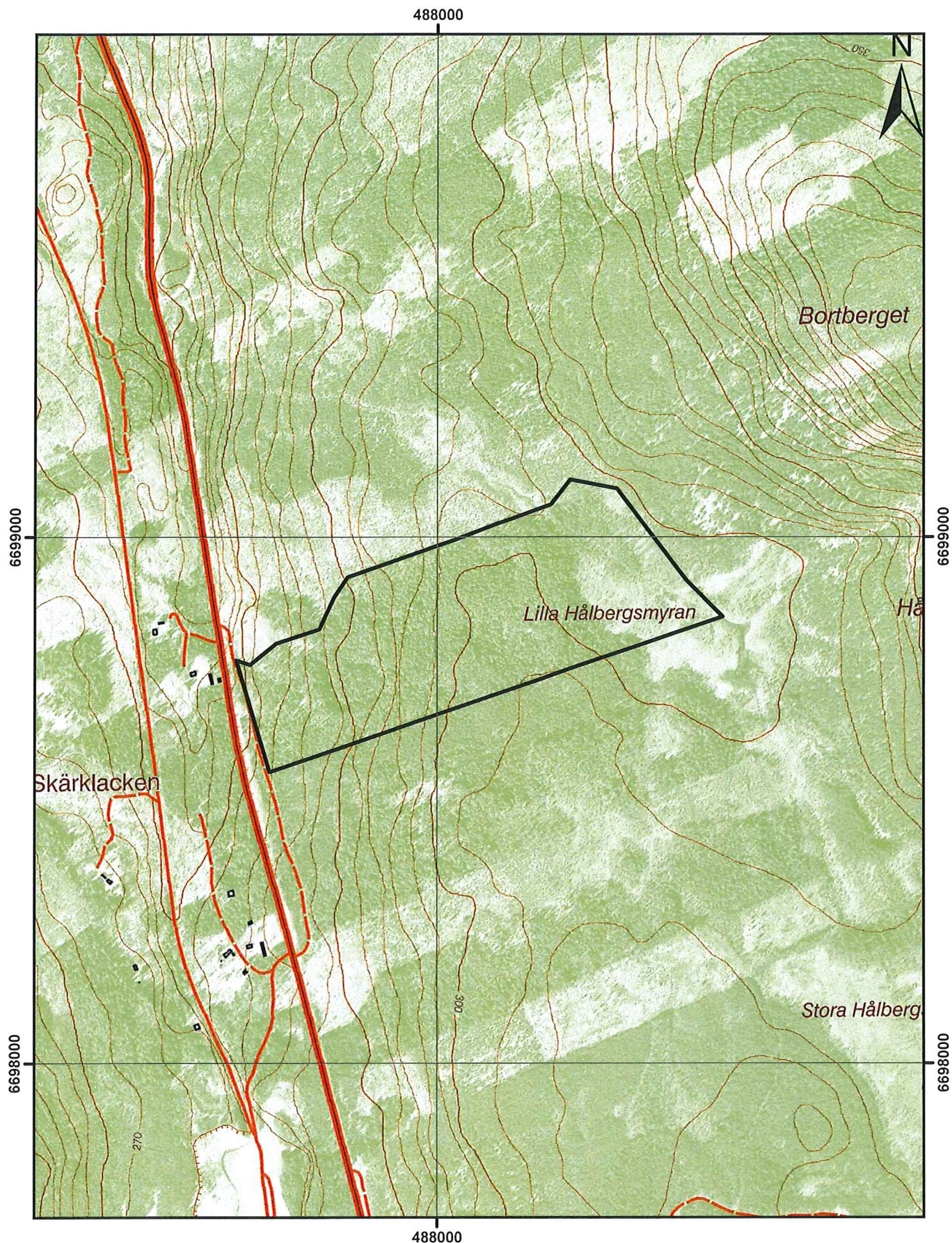
Skogsstyrelsen, skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se

Kopia för kännedom till:

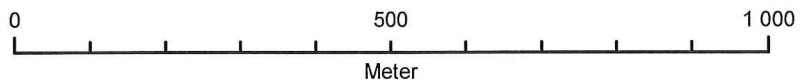
Naturskyddsföreningen i Gagnef, pelle.florell@gmail.com

DOF, Dalarnas Ornitologiska förening, stig-ake.svenson@telia.com

Skala 1:10 000

Teckenförklaring

Skärklackens naturreservat

Skötselplan för naturreservatet Skärklacken

Innehåll

Administrativa data.....	3
Beskrivning av området	4
Geovetenskap	4
Biologi	4
Kulturhistoria.....	5
Jakt, fiske och övrigt friluftsliv	6
Infrastruktur	6
Källförteckning	6
Avvägningar mellan bevarandevärden	7
Syfte med naturreservatet.....	7
Prioritering mellan bevarandevärden	7
Skötselområden med bevarandemål och åtgärder	7
Skötselområde 1: Äldre skog och myr med fri utveckling	7
Skötselområde 2: Friluftsliv och anläggningar.....	8
Jakt och fiske	8
Dokumentation och uppföljning	8
Dokumentation.....	8
Uppföljning	9
Revidering av skötselplanen	9
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	9
Bilagor:	9

Beskrivningsdel

Administrativa data

Namn	Skärklacken
NVR id	2045796
Län	Dalarna
Kommun	Gagnef
Markslag: (<i>Naturvårdsverket rapport nr 5391</i>)	
Tallskog	4,3 ha
Granskog	3,5 ha
Barrblandskog	7,5 ha
Barrsumpskog	0,9 ha
Lövblandad barrskog	3,8 ha
Lövsumpskog	0,2 ha
Ungskog inkl. hyggen	0,1 ha
Sumpskogsimpediment	0,2 ha
Våtmark	3,8 ha
Totalt	24,3 ha
Nyttjanderätter	-
Bebyggelser och anläggningar	Inga byggnader eller anläggningar inom reservatet
Förvaltare	Länsstyrelsen Dalarna

Beskrivning av området

Skärklackens naturreservat är beläget intill väg 66, ca 5 km sydväst om Björbo i Gagnefs kommun. Själva bergsklacken Skärklacken ligger utanför naturreservatet på motsatt sida av landsvägen. Området vid klacken har i äldre tider nyttjats som en fäbod och även fäbodens namn är enligt äldre kartor Skärklacken. Utifrån denna bakgrund anses att namnet Skärklacken, trots att själva bergsklacken inte ingår i naturreservatet, är det lämpligaste namnet för naturreservatet.

Geovetenskap

Dalarna ligger inom två urbergsprovinser, det transskandinaviska bältet och svecofenniska provinsen. Gagnefs kommun ligger i övergångszonen mellan de båda provinserna. Berggrunden inom Skärklacken består av djupbergarten granit och gångbergarten pegmatit. I den största delen av naturreservatet består jordarten av sandig morän. I den östra delen vid Lilla Hålbergsmýran är jordarten torv och i den västra delen vid vägen finns isälvsavlagringar. (Burgmann 2011)

I de högst belägna delarna av reservatet (den östra delen) finns en myr med till och frånflöde från Bullerbäcken. Marken, sandig morän, har goda förutsättningar för att infiltrera och leda vatten vilket förklarar granens förekomst i de övre blöta sluttningarna i området. (Burgmann 2011)

Biologi

Vegetation och flora

Skogen utgörs till största delen av barrblandskog (7,5 ha), tallskog (4,3 ha) och granskog (3,5 ha). Åldern på tallskogen är upp mot ca 200 år med ett flertal tallar i åldern 150 år medan de äldsta granarna är ca 130 år.

Talltorrakor och lågor, samt nyligen döda eller döende tallar finns spridd i hela området. Gammal död tallved är fåtalig, troligtvis till följd av äldre tiders kolning (3 kolbottnar har påträffats).

Granen förekommer i varierande grad över hela området, och äldre granskog finns främst kring den centrala delens källpåverkade och bitvis översilade sluttning. Fläckvis finns det mycket död granved.

Spår av skogsbränder finns i hela området.

Kring Bullerbäcken i nordost vid myrens utlopp finns svämpåverkad blandsumpskog. Här är gott om död ved och inslag av klibbal på socklar. Längst i öster på myren finns tallskog med skvattram i bottenskiktet på impedimentmark. Ute på den trädklädda myren finns stora mängder med torrakor av klenare dimension.

Skogstillstånd

Markens produktion är hög i området. Inledningsvis är det ett iögonfallande bestånd av grova tallar som fångar besökarens blick varefter granen i slutningen också är av respektabel storlek. Äldre död ved finns sparsamt medan nyligen döda eller döende träd finns spritt i hela området. Spår av bränder finns i hela området i form av brandljud och kolnade stubbar.

Fauna

I den östra delen av naturreservatet finns vattendraget Bullerbäcken som står i förbindelse med Västerdalälven. Nedströms reservatet har öring och bäcknejöga påträffats vid provfiske.

Faunan är i övrigt inte närmare undersökt. Värt att nämna är att vid fältbesök 2016 iakttogs tretåig hackspett i området.

Värdefulla arter

Tabell över observerade rödlistade arter, signalarter och Natura 2000-arter.

Kategorierna är rödlistad art enligt ArtDatabanken 2015, (RE) Försvunnen, (CR)

Akut hotad, (EN) Starkt hotad, (VU) Sårbar, (NT) Nära hotad, (DD)

Kunskapsbrist; Signalart enligt Skogsstyrelsen (S); samt Regionalt hotad art (RH)

Art	Vetenskapligt namn	Kategori
Violettgrå tagellav (2016)	<i>Bryoria nadvornikiana</i>	NT
Knärot (2016)	<i>Goodyera repens</i>	NT
Tallticka (2016)	<i>Phellinus pini</i>	NT
Vedskivlav (2016)	<i>Hertelidea botryosa</i>	NT
Garnlav (2016)	<i>Alectoria sarmentosa</i>	NT
Rynkskinn (2016)	<i>Phlebia centrifuga</i>	VU
Ullticka (2016)	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	NT
Tretåig hackspett (2016)	<i>Picoides tridactylus</i>	NT
Gränsticka (2011)	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	NT
Kolflarnlav (2011)	<i>Carbonicola anthracophila</i>	NT

Kulturhistoria

Strax väster om naturreservatet på motsatt sida av vägen finns en bergsklack med namnet Skärklacken. Nedanför bergsklacken ligger en fäbod med samma namn, Skärklacken. I fäboden finns både lämningar efter bebyggelse samt befintliga byggnader kvar. I området finns även en åsgrop som enligt utsago varit tingsplats.

Parallellt med väg 66 löper även den gamla järnvägsbanken som användes mellan år 1905 och 1963.

Jakt, fiske och övrigt friluftsliv

Skärklacken ingår i Floda Södra viltvårdsområde och Grangärde älgskötselområde.

Området ingår i Floda-Björbo fiskevårdsförening. Det är oklart om fisk förekommer inom naturreservatet men nedströms har öring och bäcknejonöga påträffats vid provfiske.

Inga markerade stigar/leder eller platser av särskild betydelse för friluftslivet finns i området.

Infrastruktur

Väg 66 ligger ca 20-40 meter väster om naturreservatet. En mindre väg ansluter landsvägen med naturreservatet.

Källförteckning

Burgmann, G. 2011. Opublicerat. Geologisk beskrivning av planerade naturreservat i Gagnef, Malung och Smedjebackens kommuner

Regionalt underlagsmaterial (RUM). Digitala kartunderlag som redovisar statens anspråk när det gäller användningen av vissa mark- och vattenområden inom olika sektorer av den fysiska planeringen

Hotflex. Länsstyrelsen i Dalarnas databas av fynd av hotade eller skyddsvärda arter.

Plandel

Avvägningar mellan bevarandevärden

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar, som delvis är brandpräglade, och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och bevarandet av naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Prioritering mellan bevarandevärden

Naturreservatet är främst avsatt för att säkerställa och utveckla de biologiska värdena, varför nya stigar och andra anordningar för friluftslivet endast får lokaliseras på ett sätt så att biologiska värden ej äventyras.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Bevarandemålen har utformats i enlighet med de nationella riktlinjer som gäller för formulering av bevarandemål för skyddad natur. Reservatet är indelat i 2 skötselområden:

1. Äldre skog och myr med fri utveckling
2. Friluftsliv och anläggningar

Skötselområde 1: Äldre skog och myr med fri utveckling

Beskrivning

Skogen är överlag en äldre brandpåverkad skog med till övervägande del god till måttlig förekomst av död ved. Längst i öster ut på myren finns "skvattram-tallskog" på impedimentmark och vid myrens utlopp finns svämpåverkad blandsumpskog. Vid den svämpåverkade blandsumpskogen finns gott om död ved och inslag av klibbal på socklar. Ute på den trädklädda myren finns stora mängder med torrakor av klenare myrta.

Spontant uppkommen brand kan gynna naturvärden i området.

Bevarandemål

Naturliga processer som åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsgrader och att skogen är olikåldrig. Omvälvande störningar i form av t.ex. stormfällning och/eller insektsangrepp, kan leda till att

hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär, vilket är en naturlig del av skogens utveckling.

Skötselåtgärder

Fri utveckling

Skötselområde 2: Friluftsliv och anläggningar

Beskrivning

Inga markerade stigar/leder eller platser av särskild betydelse för friluftslivet finns i området.

Bevarandemål

Information om reservatet och vilka föreskrifter som gäller där, finns på informationstavlor i anslutning till området och via länsstyrelsens hemsida.

Skötselåtgärder

Initialåtgärder

En informationstavla placeras i den västra utkanten av naturreservatet i anslutning till den befintliga vägen.

Löpande skötsel

Informationstavla och gränsmarkeringar ska underhållas kontinuerligt.

Jakt och fiske

Jakten i reservatet inskränks inte av naturreservatets föreskrifter, men förutsätts ske utan nya fasta anläggningar och utan röjning av nya siktgator. Transport av fäلت vilt ska ske hänsynsfullt så att skador på mark och vegetation inte uppkommer.

Fiskerätten i Bullerbäcken förvaltas inom Floda-Björbo fiskevårdsområdesförening. Fisket berörs inte av naturreservatsbildningen.

Dokumentation och uppföljning

Dokumentation

Förvaltaren ansvarar för att väl dokumentera alla nyskapande åtgärder och restaureringar. Förvaltaren ska även dokumentera underhållsåtgärder samt tillsyn av friluftsanläggningar.

Uppföljning

Bevarandemål

Uppföljning av de bevarandemål som angetts i skötselplan ska göras som underlag för utvärdering av om syftet med reservatet uppnås. Uppföljningen genomförs av Länsstyrelsen.

Revidering av skötselplanen

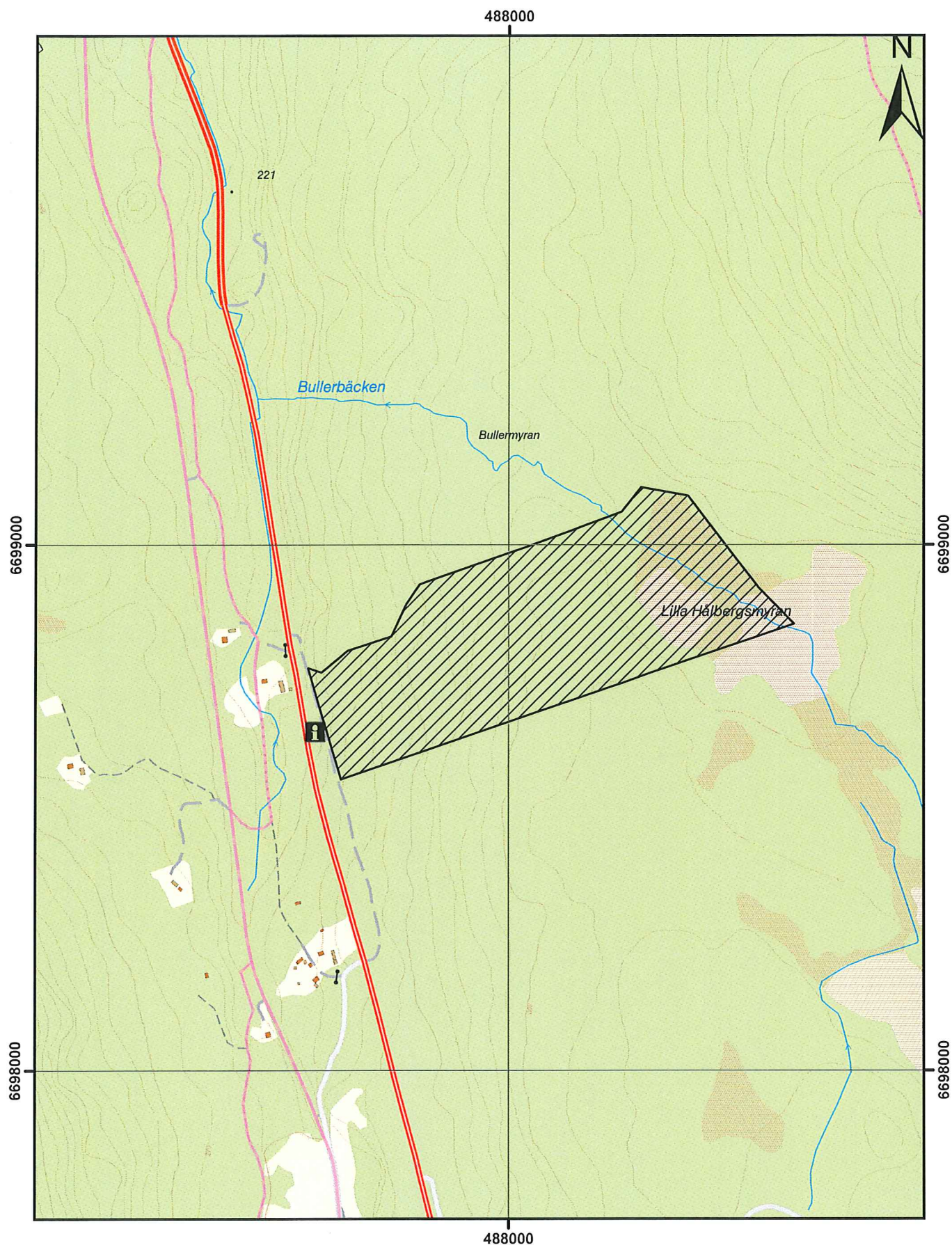
Skötselplanen gäller tills vidare och revideras då uppföljningen indikerar att behov finns, eller om skötselplanen i övrigt är inaktuell.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

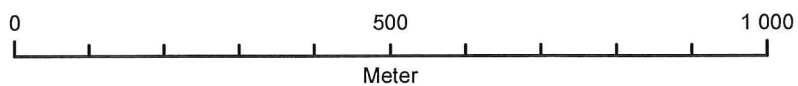
Åtgärd	Prioritet	Mål med åtgärden	När	Var	Frekvens
Uppmärkning av reservatsgräns	1	Synliggöra reservatsgräns	Inom 1 år	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
Uppsättning och underhåll av informationsskyltar	1	Ökad tillgänglighet	Inom 1 år	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
Folder och webbplats	2	Ökad tillgänglighet	Inom 1 år		Engångsåtgärd, underhåll vid behov

Bilagor:

Bilaga 1: Skötselplankarta

Skala 1:10 000

Teckenförklaring

Skötselområde 1

Hur man överklagar hos Regeringen

Den som vill överklaga ska skriva till Regeringen. Överklagandet ska dock **skickas eller lämnas till Länsstyrelsen**. Postadressen är Länsstyrelsen, 791 84 FALUN. Besöksadressen är Åsgatan 38 i Falun.

Överklagandet måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag klaganden fick del beslutet**. Annars kan överklagandet inte prövas.

Överklagandet ska innehålla

- * vilket beslut som överklagas, till exempel genom att ange ärendets diarie-nummer (dnr),
- * varför klaganden anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt,
- * hur klaganden vill att beslutet ska ändras.

Klaganden ska även ange

- * namn, adress och telefonnummer.

Överklagandet ska vara undertecknat av klaganden. Om ombud anlitas kan i stället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt för ombudet sändas med.

Handlingar eller annat som klaganden anser stöder överklagandet bör sändas med.

Överklagandet prövas av Regeringen. Om Länsstyrelsen inte ändrar sitt beslut som klaganden begär och överklagandet kommit in i rätt tid kommer det att sändas över till **Miljö- och energidepartementet**.

Ytterligare upplysningar kan lämnas av Länsstyrelsen, telefon 010-225 00 00.

